

Териториално статистическо бюро - Югозапад
Отдел „Статистически изследвания - Перник“

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

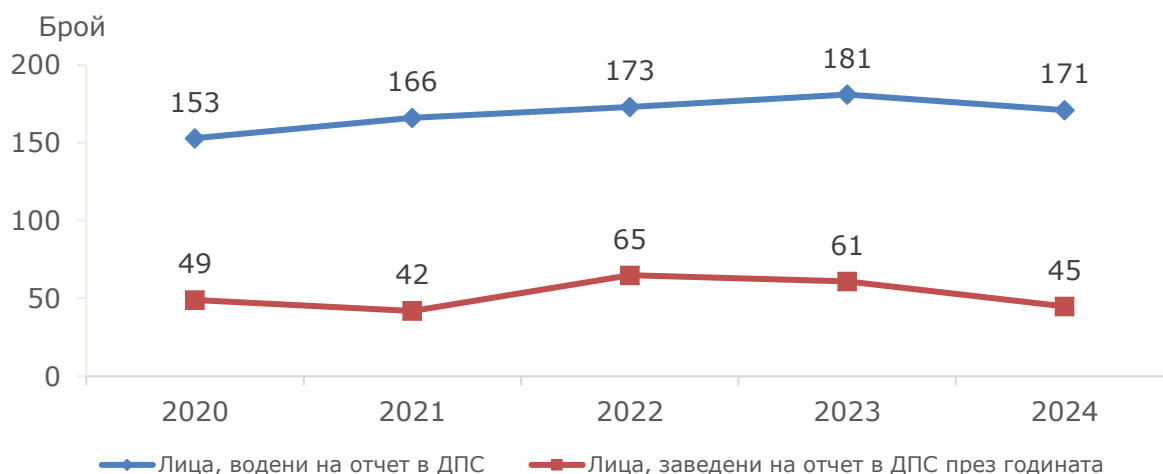
Малолетни и непълнолетни лица, водени, заведени и снети от отчет в детските педагогически стаи (ДПС) за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

През 2024 г. **на отчет¹ в детските педагогически стаи** на територията на област Перник са водени 171 малолетни и непълнолетни лица за извършени от тях противообществени прояви и престъпления.

Основните характеристики на водените на отчет в ДПС лица са следните:

- непълнолетни 131 (на възраст от 14 до 17 години) - 76.6%;
- малолетни 40 (8-13 години) - 23.4%;
- момчета - 128 (74.9%);
- момичета - 43 (25.1%);
- учащи - 110 (64.3%);
- в криминогенна среда живеят 76 малолетни и непълнолетни (44.4%).

Фиг. 1. Малолетни и непълнолетни лица, водени и заведени на отчет в ДПС в област Перник през периода 2020 - 2024 година

¹ Съгласно чл.26, ал.1 от Правилника за детските педагогически стаи малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Броят на **заведените на отчет¹ в ДПС през 2024 г.** малолетни и непълнолетни е 45, или 26.3% от всички водени на отчет лица, като 77.8% от тях са непълнолетни.

През 2024 г. **снети от отчет в ДПС** са 45 малолетни и непълнолетни лица, или 26.3% от водените на отчет през годината. Причините за това са:

- поправяне на поведението - 12 лица (26.7 %);
- навършване на 18-годишна възраст - 28 лица (62.2%);
- други основания - 5 лица (11.1%);

Противообществени прояви

За извършени противообществени прояви през 2024 г. през ДПС са **преминали** 169 малолетни и непълнолетни лица. От тях момчетата са 99, или 58.6%, а момичета - 70 (41.4%).

В структурата на противообществените прояви по видове най-голям е делът на преминалите през ДПС за:

- други прояви - 115 лица (68.0%);
- бягство от дома (от вкъщи), от специализирана институция или от социална услуга от резидентен тип - 22 лица, или 13.0%;
- Прояви на насилие и агресия - 15 лица (8.9%).
- употреба на психоактивни вещества - 12 лица, или 7.1%;
- повреждане на обществена и/или частна собственост - 2 лица (1.2%)
- тормоз - 2 лица (1.2%);

Извършени престъпления

През 2024 г. броят на **малолетните и непълнолетните лица, преминали през ДПС** в област Перник за извършени престъпления е 73.

Кражбите на имущество са най-разпространените престъпления, извършвани от лицата на възраст 8 - 17 години. Извършители на кражби са 37 лица, или 50.7% от всички лица, преминали през ДПС за извършени престъпления. Най-висок е делът на извършителите на кражби от магазини или други търговски обекти - 45.9% (17 лица).

¹ Включват се всички малолетни и непълнолетни лица, които са били новозаведени на отчет в ДПС през календарната година.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Фиг. 2. Малолетни и непълнолетни лица, преминали през ДПС, по някои видове престъпления през 2024 година

Малолетни и непълнолетни, пострадали от престъпления

През 2024 г. пострадали от престъпления на територията на област Перник са 38 лица, от които 33, или 86.8%, са момчета и 5 (13.2%) са момичета. Малолетни са 13 лица (34.2%), а непълнолетни - 25 (65.8%).

Най-голям е броят и съответно относителният дял на малолетните и непълнолетните, пострадали от нанесени кражби – 22 лица (57.9%). Следват пострадалите от други видове престъпления - 9 лица (23.7%), от нанесена телесна повреда - 6 лица (15.8%), от блудство – 1 лице (2.6%).

Дейност на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните

През 2024 г. местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните са **образували** 99 възпитателни дела.

По предложение на:

- органите на прокуратурата - 74;
- сигнали от длъжностни лица - 14;
- органите на полицията - 6;

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

- сигнали от граждани - 3;
- съда - 2;

Броят на **решените дела** през годината е 96 (97.0%), като от тях в срок до един месец са решени 2 дела, или 2.1%. **Прекратените** дела са 3, или 3.1%. В края на 2024 г. няма **останали несвършени дела**.

През 2024 г. местните комисии са наложили 109 **възпитателни мерки** в съответствие с чл. 13, ал. 1 от Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните на 99 лица на възраст от 8 до 17 за извършените от тях 103 общественоопасни деяния¹.

Най-често налаганите възпитателни мерки са:

- предупреждение - 42 мерки;
- поставяне под възпитателен надзор на родители или на лицата, които ги заместват, за полагане на засилени грижи - 26 възпитателни мерки;
- задължаване да участва в консултации, обучения и програми - 17 мерки;
- поставяне под възпитателен надзор на обществен възпитател - 14 мерки;
- задължаване на непълнолетния да извърши определена работа в полза на обществото - 8 мерки;
- предупреждаване за настаняване във ВУИ с изпитателен срок до 6 месеца - 2 мерки

¹ Общественоопасните деяния включват извършените от лицата противообществени прояви, престъпления и административни нарушения.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

Методологични бележки

Статистическото изследване на противообществените прояви и престъпления на малолетните и непълнолетните осигурява информация на базата на годишни данни за лицата водени, заведени, снети и преминали през детските педагогически стаи, лицата с наложени възпитателни мерки за извършени общоопасни деяния, както и за пострадалите малолетни и непълнолетни от престъпления. Източник на информацията са местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Обект на наблюдението е дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните.

Единици на наблюдение са малолетните и непълнолетните, извършители на противообществени прояви и престъпления.

Местната комисия за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е компетентен орган, който разглежда възпитателни дела, привежда в изпълнение наложените мерки съгласно Закона за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните (ЗБППМН) и осъществява контрол по изпълнението им.

Малолетни лица са лицата на възраст от 8 до 13 навършени години.

Непълнолетни лица са лицата на възраст от 14 до 17 навършени години.

Противообществената проява е деяние, което е общественоопасно и противоправно или противоречи на морала и добрите нрави.

Детските педагогически стаи са специализирани заведения, които участват в превенцията на престъпността и противообществените прояви, извършени от малолетните и непълнолетните.

В броя на водените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни, които са извършили престъпления и/или противообществени прояви; осъдени са за престъпления от общ характер; освободени от поправителните домове (ПД); освободени от ВУИ; освободени от СПИ. Малолетните и непълнолетните лица се водят на отчет в ДПС за срок от 2 години, след което се снемат от отчет, ако през този период не са извършили повторно противоправни деяния. В броя на водените на отчет в ДПС **не се включва** броят на малолетните и непълнолетните, които са **преминали през ДПС**.

В броя на заведените на отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които са новозаведени през отчетната година.

ПРОТИВООБЩЕСТВЕНИ ПРОЯВИ И ПРЕСТЪПЛЕНИЯ НА МАЛОЛЕТНИТЕ И НЕПЪЛНОЛЕТНИТЕ ЛИЦА В ОБЛАСТ ПЕРНИК ПРЕЗ 2024 ГОДИНА

В броя на сметите от отчет в ДПС през годината се включват малолетни и непълнолетни лица, които през отчетната година са отпаднали от отчет, като е посочена причината за снемане от отчет.

В броя на преминалите през ДПС се включват малолетни и непълнолетни лица, които са извършили незначителни деяния, за които еднократната намеса на полицейски органи е била достатъчна и няма основания за тяхното завеждане на отчет в ДПС.

Възпитателна мярка е алтернативна на наказанието мярка за възпитателно въздействие спрямо малолетен или непълнолетен, извършил противообществена проява, и непълнолетен, освободен от наказателна отговорност по чл. 61 от НК, и се налага с цел преодоляване на отклоненията в поведението, предотвратяване на бъдещи нарушения и интеграция в обществото.

В броя на малолетните и непълнолетните лица с наложени възпитателни мерки се включват всички малолетни и непълнолетни, извършители на противообществени прояви, престъпления или административни нарушения, спрямо които са наложени възпитателни мерки съгласно ЗБППМН. С оглед на деянието може да се наложи **повече от една** възпитателна мярка с изключение на възпитателните мерки „настаняване в СПИ“ и „настаняване във ВУИ“.

В броя на малолетните и непълнолетните лица, пострадали от престъпления, се включват лицата, пострадали от различни видове престъпления по местоизвършване на деянието, а не по местоживеене на лицата.

Допълнителна информация относно методологията и данните от наблюдението за дейността на местните комисии за борба срещу противообществените прояви на малолетните и непълнолетните е публикувана на сайта на НСИ (<http://www.nsi.bg>) , раздел „Правосъдие и престъпност“, както и в Информационна система ИНФОСТАТ (https://infostat.nsi.bg/infostat/pages/module.jsf?x_2=63).